Dlaczego trzeba szczepić osoby z grup ryzyka

Data aktualizacji
2025-05-09

Wśród dorosłych są grupy szczególnie narażone na występowanie chorób zakaźnych, ich cięższy przebieg i powikłania.
Są wśród nich:

- seniorzy
- osoby z chorobami przewlekłymi
- pacjenci z zaburzeniami układu odpornościowego
- kobiety w ciąży.

Ryzyko ciężkiego przebiegu choroby zakaźnej choroby i wystąpienia niebezpiecznych powikłań zwiększają:

- cukrzyca
- choroby układu sercowo-naczyniowego
- choroby układu oddechowego
- przewlekłe choroby wątroby i nerek
- zaburzenia odporności.

Seniorzy oraz osoby z chorobami przewlekłymi, których odporność jest słabsza, wymagają szczepień, aby:

- uniknąć ciężkich powikłań związanych z przebiegiem choroby zakaźnej
- powstrzymać zaostrzenia choroby przewlekłej w wyniku zakażenia
- dłużej utrzymać zdrowie, sprawność
- poprawić jakość życia.

Współtowarzyszące przewlekłe schorzenia mogą mieć wpływ na przebieg chorób zakaźnych, jak:

- grypa
- pneumokokowe zapalenie płuc
- COVID-19, półpasiec
- krztusiec
- zakażenie wirusem RSV.

Seniorzy pod szczególną ochroną

Seniorzy, ze względu na starzejący się układ odpornościowy i wielochorobowość, są narażeni na cięższy przebieg wielu chorób zakaźnych i powikłania.

Grypa

Grypa jest wysoce zakaźną chorobą wirusową. Może powodować chorobę od łagodnej do ciężkiej, a czasami prowadzi do śmierci.

Typowa grypa przebiega z wysoką gorączką z dreszczami, bólami mięśni, kości i stawów, bólami głowy, poczuciem osłabienia. Objawom ogólnym towarzyszą: katar, męczący kaszel i ból gardła, czasem objawy ze strony układu oddechowego, nudności, wymioty, biegunka. Nie zawsze występują wszystkie objawy.

Grypa może mieć też łagodny, skąpoobjawowy przebieg.

U starszych osób grypa może objawiać się inaczej niż w innych grupach wiekowych. Częściej występuje złe samopoczucie, nagłe pojawia się wysoka gorączka, bóle brzucha, biegunka i nudności.

Katar, ból gardła i zatkany nos są rzadszymi objawami grypy u osób starszych niż w pozostałych grupach wiekowych. Dorośli w wieku 65 lat i starsi są bardziej narażeni na poważne powikłania grypy, zarówno ze względu na zwiększone prawdopodobieństwo wystąpienia chorób przewlekłych, jak i osłabienie układu odpornościowego wraz z wiekiem.

> **Szczepionka przeciw grypie dla osób w wieku 65 lat i starszych jest dostępna bezpłatnie w ramach refundacji.**

Potrzebujesz recepty na refundowaną szczepionkę. Możesz zaszczepić się w gabinecie podstawowej opieki zdrowotnej (POZ) lub aptece.

> **Zalecane jest szczepienie w każdym sezonie infekcyjnym – najlepiej na początku sezonu.**

Pneumokoki

Pneumokoki to bakterie, które są najczęstszą przyczyną ciężkiego, wymagającego hospitalizacji zapalenia płuc u starszych osób.

U seniorów, a także u młodszych dorosłych cierpiących na choroby przewlekłe i zaburzenia odporności, pneumokokowe zapalenie płuc może prowadzić do:

- hospitalizacji
- zaostrzenia chorób towarzyszących, a w niektórych przypadkach nawet do śmierci.

> **Szczepionka przeciw pneumokokom o nazwie Prevenar13 znajduje się na liście leków refundowanych w aptece dla osób w wieku 65 lat i starszych. Jest bezpłatna dla pacjentów ze zwiększonym ryzykiem choroby pneumokokowej.**

Możesz zaszczepić się w POZ lub aptece.

Covid-19

COVID-19 jest ostrą wirusową chorobą układu oddechowego. Najczęściej u zakażonych pacjentów obserwuje się:

- gorączkę, suchy kaszel, ból gardła, uczucie zmęczenia lub osłabienia
- rzadziej występują: bóle mięśniowe, biegunka, zapalenie spojówek, ból głowy, utrata węchu lub

smaku, wysypka lub odbarwienia na palcach rąk lub stóp

- w ciężkim przebiegu COVID-19 mogą wystąpić: duszność, ból/uczucie nacisku w klatce piersiowej, zaburzenia mowy (afazja), zaburzenia ruchowe.

> **Osoby starsze oraz osoby z chorobami towarzyszącymi mają podwyższone ryzyko ciężkiego przebiegu oraz wystąpienia powikłań w przebiegu COVID-19.**

Szczepionka przeciw COVID-19, uaktualniana do krążącego wariantu wirusa, dostępna jest bezpłatnie. Można zaszczepić się w aptece lub POZ.

Półpasiec

Półpasiec nie jest chorobą łagodną, jego powikłania mogą być długotrwałe i bardzo przykre. Szczególnie dotykają:

- ludzi starszych
- osoby z osłabioną odpornością
- osoby przepracowane i zestresowane.

> **Najgroźniejszym powikłaniem półpaśca jest dotkliwy ból, który może utrzymywać się latami w postaci neuralgii półpaścowej – przewlekłego nerwobólu.**

Szczepionka przeciw półpaścowi i neuralgii popółpaścowej o nazwie Shingrix jest dostępna dla osób:

- w wieku 65+ o zwiększonym ryzyku zachorowania na półpasiec – refundacja 100%, na receptę dla pacjenta (lista S), szczepionka bezpłatna
- w wieku 18+ o zwiększonym ryzyku zachorowania na półpasiec – refundacja 50%.

Przeczytaj magazyn „Ze Zdrowiem” pt. „Szczepimy się”.

Więcej wiarygodnych informacji znajdziesz na portalu Szczepienia.info.

Przeczytaj także

Czy w czasie ciąży można się szczepić?

Jeśli planujesz ciążę lub już oczekujesz dziecka, sprawdź status swoich szczepień. Dowiedz się, jakie szczepionki możesz przyjąć dla bezpieczeństwa Twojego i dziecka

Półpasiec – zapobiegaj powikłaniom

Półpasiec nie jest chorobą łagodną, jego powikłania mogą być długotrwałe i bardzo przykre. Szczególnie dotykają ludzi starszych oraz osoby z osłabioną odpornością, przepracowane i zestresowane

Masz niską odporność – zaszczep się

Jeśli zastanawiasz się, czy osoby z obniżoną odpornością powinny się szczepić, odpowiedź brzmi: tak! Zawsze konsultuj z lekarzem, czy możesz przyjąć daną szczepionkę